

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Зорница Димова Стоянова, катедра Икономика на природните ресурси, УНСС, член на научно жури съгласно Заповед № 1184 / 25.06.2024 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в конкурс за заемане на академична длъжност ПРОФЕСОР по професионално направление 3.8 Икономика (Маркетинг (Маркетинг, ценова политика на предприемаческия бизнес, предприемачество), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ бр. 37/26.04.2024 г.

*Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукцията, представена от кандидата в конкурса доц. д-р **Вяра Василева Кюрова***

I. Обобщени данни за научната продукцията и дейността на кандидата

В конкурса за „ПРОФЕСОР“ доц. д-р Вяра Кюрова участва с продукцията от 38 труда с общ обем 830 страници, групирани по следния начин:

- Монографии - доц. д-р Вяра Кюрова представя една самостоятелна монография, озаглавена „Ценова политика на предприемаческия бизнес“, издадена от университетско издателство „Н. Рилски“ – Благоевград и две монографии в съавторство.
- Научни публикации в издания, реферирани или индексирани в световни бази данни (Web of Science) – 9 броя;
- Статии, публикувани в нереферирани издания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 21 броя.
- Студии – 2 броя.
- Учебници и учебни помагала – 3 броя.

От представените за рецензиране 38 публикации, 29 са в съавторство, а останалите 9 са самостоятелни. Около две трети от публикациите са на английски език (27 броя), като 24 % от тях са публикувани статии в издания, индексирани в Web of science.

Преподавателската работа на доц. д-р Вяра Кюрова е свързана с Югозападен университет „Неофит Рилски“, с общ стаж 19 години и 3 месеца, където преподава лекционни курсове, семинарни и практически занятия по дисциплини, свързани с маркетинга, конкурентоспособността и предприемачеството. Активно участва в разработването на учебни планове и програми.

От представения от кандидата списък с включените за рецензиране публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика е видно, че според Национални минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ и Правилника за приложението му, резултатите на кандидата доц. д-р Вяра Кюрова са общо 1561,4 т. (при национален минимум 550 т.), от които за: Група А – 50 (50), Група Б – няма, Група В – 100 (100), Група Г – 313,1 (200), Група Д – 770 (100), Група Е – 328,3 (100).

Кандидатът доц. д-р Вяра Кюрова има висок общ резултат, който е около три пъти над изискуемия национален минимум.

Група от показатели	Съдържание	Професор	Точки доц. д-р Вяра Кюрова
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	313,1
Д	Сума от показателите от 11 до 13	100	770
Е	Сума от показателите от 14 до края	100	328,3
Общо		550	1561,4

Доц. д-р Кюрова участва в 4 международни, 3 национални научно - изследователски проекта и в 10 вътрешноуниверситетски проекта. Д-р Кюрова е специализирала в Образователния технически институт в Централна Македония в Серес (2015 г.) и в Националната федерация на работодателите на инвалидите в гр. София (2019), участвала е в множество обучения, както и в преподавателска мобилност по програма Erasmus +. Вяра Кюрова е член на национални и международни научни организации и член на редколегии на чужди и български научни списания.

Може да се направи заключението, че тематиката на разработките на доц. Кюрова съответства на научна специалност Маркетинг (Маркетинг, ценова политика на предприемаческия бизнес, предприемачество) и рецензираната научна продукция напълно отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност “професор“. Направената справка разкрива, че научната продукция на доц. д-р Вяра Кюрова и представените разработки надвишават минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност "професор" по направление Икономика, научна специалност

Маркетинг (Маркетинг, ценова политика на предприемаческия бизнес, предприемачество).

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Научните и практически резултати и приноси, които имат характер на развитие, обогатяване и систематизиране, могат да бъдат обобщени, както следва:

- ✓ Доразвити са теоретичните основи на предприемаческия бизнес чрез изясняване на ценовите цели и стратегии, както и характерните черти на ценовите стратегии.
- ✓ Изяснена и обогатена е теоретичната същност и спецификата на продуктите иновации и се дефинират връзките между маркетинговите иновации и маркетинговите резултати, отчитайки фактори като професионален опит, възможности и нагласи за внедряване на иновации.
- ✓ Разгледани са въпроси на комуникационната политика и е направена систематизация на нейните компоненти. В теоретичен план е доразвита спецификата на комуникационната политика в сектора на търговията, обогатени са теоретичните аспекти по отношение на потребителската удовлетвореност и лоялност, както и факторите, които влияят върху нея в контекста на повишаване на конкурентоспособността.
- ✓ Доразвити са методологическите и методически аспекти на маркетинга и ценовата политика в контекста на предприемаческия бизнес като е поставен акцент на вътрешните и външни фактори, влияещи върху ценообразуването и бариерите при разработването и реализирането на ценова политика.
- ✓ Статистически е разкрита връзката между маркетинговите проучвания и маркетинговата гъвкавост и произтичащите от тях решения в условията на криза, както и са анализирани процесите на стратегическото управление на маркетинга за постигане на устойчиво бизнес развитие.
- ✓ Предложена е класификация на външните фактори за постигане на конкурентоспособност чрез система от индикатори за анализ и оценка на влиянието им върху нея. Предложен е инструментариум за определяне на маркетинговия потенциал и са определени показатели за изследване на въздействията върху него.
- ✓ Обогатени са теоретичните и практични аспекти на предприемачеството чрез разработване на въпросите, посветени на младежкото, социалното и фамиленото предприемачество. На база на направените оценки са предложени препоръки и решения за развитие на конкурентоспособен предприемачески бизнес.

Тези и други постижения дават основание да се твърди, че научните приноси и практико-приложните резултати доказват високата научна стойност, актуалност и значимост на научната продукция на доц. д-р Вяра Кюрова. Тя притежава всички необходими качества на утвърден учен, изследовател и преподавател.

III. Критични бележки и препоръки

Нямам бележки към учебно-преподавателската и научно-изследователската дейност на доц. д-р Вяра Кюрова. Бих препоръчала на д-р Кюрова да продължи да обогатява научната си продукция и да развива проектната си дейност, изследвайки значими за науката и практиката теми.

IV. Заключение

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че доц. д-р Вяра Кюрова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Благоевград. Справката за научната продукция на доц. д-р Вяра Кюрова показва, че тя значително надхвърля минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност "професор" по научна специалност 3.8 Икономика. Научната продукция е по научния профил на конкурса, актуална е и представя д-р Кюрова като утвърден учен.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната дейност на доц. д-р Вяра Кюрова.

На основание представените факти и доказателства, предлагам на уважаемото Научно жури да гласува за заемането на академичната длъжност „Професор“ по научно направление Икономика, научна специалност Маркетинг (Маркетинг, ценова политика на предприемаческия бизнес, предприемачество) от доц. д-р Вяра Кюрова.

Дата: 20.07.2024

Член на журито:

/проф. д-р Зорница Стоянова/

SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI"

STATEMENT

by prof. dr. Zornitsa Dimova Stoyanova, Department of Natural Resources economy, UNWE, member of the scientific jury according to the Order № 1184 / 25.06.2024 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" in the competition for the academic position of PROFESSOR in the professional field 3.8 Economics (Marketing (Marketing, price policy of entrepreneurial business, entrepreneurship), announced by the South-West University "Neofit Rilski" in the State Gazette 37/26.04.2024.

Subject: the scientific, scientific-applied and professional-academic activity and production presented by the candidate in the competition assoc. prof. dr. *Vyara Vassileva Kyurova*

I. Summary data on the candidate's scientific production and activities

In the competition for "PROFESSOR" assoc. prof. dr. Vyara Kyurova participated with a production of 38 publications with a total volume of 830 pages, grouped as follows:

- Monographs - assoc. prof. dr. Vyara Kyurova presents one independent monograph entitled "Price policy of entrepreneurial business", published by the university publishing house "N. Rilski" - Blagoevgrad and two co-authored monographs.

- Scientific publications refereed or indexed in world databases (Web of Science) - 9 issues;

- Articles published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes - 21 issues.

- Studies - 2 issues.

- Textbooks and teaching aids - 3.

Of the 38 publications submitted for review, 29 are co-authored and the remaining 9 are independent. About two thirds of the publications are in English (27 issues), 24% of them are published articles in journals indexed in Web of science.

The teaching activity of assoc. prof. dr. Vyara Kyurova is related to South-West university "Neofit Rilski", with a total work experience of 19 years and 3 months, where she teaches lecture courses, seminars and practical classes in the disciplines related to marketing, competitiveness and entrepreneurship. The candidate is actively involved in the development of curricula and programmes.

From the list submitted by the candidate with the publications or review for compliance with the minimum national requirements for area 3. "Social, economic and legal sciences", professional direction 3.8. Economics, it becomes clear that according to the National minimum requirements according to the LDASRB and the Regulations for its application, the results of the candidate assoc. prof. dr. Vyara Kyurova have a total of 1561,4 points (at national minimum 550 points), of which for: Group A – 50 (50), Group B – none, Group C – 100 (100), Group D – 313,1 (200), Group D – 770 (100), Group E – 328,3 (100).

Candidate assoc. prof. dr. Vyara Kyurova has a high total score, which is about three times above the required national minimum.

Group of indicators	Content	Professor	Points of assoc. prof. dr. Vyara Kyurova
A	Indicator 1	50	50
B	Indicator 2	-	-
C	Indicator 3	100	100
D	Sum of indicators from 4 till 10	200	313,1
E	Sum of indicators from 11 till 13	100	770
F	Sum of indicators from 14 till the end	100	328,3
Total		550	1561,4

Assoc. prof. Kyurova participates in 4 international, 3 national research projects and 10 internal university projects. The candidate has specialized in the Educational technical institute of Central Macedonia, Serres (2015) and in the National federation of employers of the Disabled people in Sofia (2019). She has participated in numerous trainings and also Erasmus + teaching mobility. Vyara Kyurova is a member of national and international scientific organizations and a member of editorial boards of foreign and Bulgarian scientific journals.

It can be concluded that the topic of the production of assoc. prof. Kyurova corresponds to the scientific specialty of Marketing (Marketing, price policy of entrepreneurial business, entrepreneurship) and the reviewed scientific production fully meets the requirements for the academic position "professor". The reference made reveals that the scientific production of assoc. prof. dr. Vyara Kyurova and the submitted works exceed the minimum national requirements for the academic position "professor" in the field of Economics, scientific specialty Marketing (Marketing, pricing policy of entrepreneurial business, entrepreneurship).

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for the competition

Scientific and practical results and contributions that have the character of further development, enrichment and systematization could be summarized as follows:

- ✓ The theoretical foundations of entrepreneurial business are further developed by clarifying price objectives and strategies, as well as the characteristic features of price strategies.
- ✓ The theoretical nature and specifics of product innovation are clarified and enriched, and the relationships between marketing innovation and marketing performance are defined, taking into account factors as professional experience, capabilities and attitudes for implementation of innovations.
- ✓ Issues of communication policy are discussed and a systematization of its components is made. In theoretical terms, the specifics of communication policy in the retail sector are elaborated, theoretical aspects regarding consumer satisfaction and loyalty are enriched, as well as the factors that influence it in the context of increasing competitiveness.
- ✓ The methodological aspects of marketing and price policy in the context of entrepreneurial business are further developed, focusing on the internal and external factors influencing pricing and the barriers in the development and implementation of price policy.
- ✓ The relationship between marketing research and marketing flexibility and the resulting decisions in crisis conditions is statistically revealed, and the processes of strategic management of marketing to achieve sustainable business development are analyzed.
- ✓ A classification of external factors for achieving competitiveness through a system of indicators for analysis and assessment of their impact on it is developed and proposed. Instruments for determining the marketing potential is proposed and a system of indicators for studying the impacts on it is defined.
- ✓ The theoretical and practical aspects of entrepreneurship are enriched by developing the issues of youth, social and family entrepreneurship. Based on the assessments, recommendations and solutions for developing competitive entrepreneurial business are proposed.

These and other achievements give me the reason to claim that the scientific contributions and practical-applied results prove the high scientific value, relevance and significance of the scientific production of assoc. prof. dr. Vyara Kyurova. She possesses all the necessary qualities of an established scientist, researcher and lecturer.

III. Critical notes and proposals

I have not critical notes to the teaching and research activities of assoc. prof. dr. Vyara Kyurova. I would recommend dr. Kyurova to continue to enrich her scientific production and to develop her project activities, researching topics of importance for science and practice.

IV. Conclusion

On the basis of the analysis of the candidate's teaching, scientific and scientific-applied activity, I consider that assoc. prof. dr. Vyara Kyurova meets the requirements of the LDASRB, the Regulation for applying the LDASRB and the Regulations of the South-West university "Neofit Rilski", Blagoevgrad. The reference for the scientific production of assoc. prof. dr. Vyara Kyurova shows that it significantly exceeds the minimum national requirements for the academic position Professor in the scientific specialty 3.8 Economics.

All this gives me grounds to evaluate the overall activity of assoc. prof. dr. Vyara Kyurova as POSITIVE.

On the basis of the presented facts and evidence, I propose to the esteemed Scientific Jury to vote for the occupation of the academic position "Professor" in the scientific field of Economics, scientific specialty Marketing (Marketing, price policy of entrepreneurial business, entrepreneurship) by assoc. prof. dr. Vyara Kyurova.

20.07.2024

Member of the scientific jury:

/prof. dr. Zornitsa Stoyanova/